

22 APRIL 2016. — Besluit van de Vlaamse Regering tot goedkeuring en instelling van het landinrichtingsproject 'Zwinpolders'

De Vlaamse Regering,

Gelet op het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting, artikel 3.1.1;

Overwegende dat de uitvoering van het Verdrag van 21 december 2015 tussen Vlaanderen en Nederland met betrekking tot de duurzame instandhouding van het Schelde-estuarium en specifiek de uitvoering van de in het vermelde verdrag vastgestelde bepalingen met betrekking tot het ontpolderen van een deel van de Willem-Leopoldpolder cruciaal is voor de verdere duurzame ontwikkeling en instandhouding van de haven van Antwerpen; dat de Vlaamse overheid, vertegenwoordigd door haar regering in de personen van de Vlaamse minister, bevoegd voor de openbare werken, de Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud, de administrateur-generaal van het Agentschap voor Natuur en Bos en de administrateur-generaal van het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust, de gemeente Knokke-Heist, de Oostkustpolder, de provincie West-Vlaanderen, de Vlaamse Milieumaatschappij en de Vlaamse Landmaatschappij op 2 juni 2014 een raamakkoord hebben gesloten inzake het waterbeheer in een deel van de Oostkustpolder in functie van het duurzame behoud en de uitbreiding van het Zwin als natuurlijk intertijdengebied; dat het belangrijk is dat de bepalingen, opgenomen in het vermelde raamakkoord volgens afspraak worden uitgevoerd, omdat anders de in het vermelde verdrag afgesproken timing in het gedrang komt en de noodzakelijke milderende maatregelen niet kunnen worden uitgevoerd;

Overwegende dat de Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud, op 2 juni 2014 aan de Vlaamse Landmaatschappij de opdracht heeft gegeven om een onderzoek naar de opportuniteit en de haalbaarheid van een landinrichtingsproject 'Zwinpolders' uit te voeren; dat die opdracht is opgenomen als onderdeel van het vermelde raamakkoord;

Overwegende dat de programmacommissie op 9 september 2015 haar advies heeft gegeven over het voorstel van landinrichtingsproject 'Zwinpolders', zoals beschreven in het ontwerp van rapport van juni 2015 over het onderzoek naar de opportuniteit en de haalbaarheid van het landinrichtingsproject 'Zwinpolders';

Overwegende dat op basis van het advies van de programmacommissie het voorstel van landinrichtingsproject Zwinpolders werd aangepast; dat dit voorstel van landinrichtingsproject 'Zwinpolders' is opgenomen als bijlage bij dit besluit;

Overwegende dat in het voorstel van landinrichtingsproject 'Zwinpolders' de gegevens, vermeld in artikel 3.1.1.2, tweede lid, 3°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2014 betreffende de landinrichting, zijn opgenomen;

Overwegende dat de projectperimeter van het landinrichtingsproject 'Zwinpolders' de projectperimeter omvat van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur – regio Kust-Polders-Westhoek – landbouw-, natuur- en bosgebieden 'Zwinpolders'", aangevuld met het deel van de projectperimeter van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur – regio Kust-Polders-Westhoek – landbouw-, natuur- en bosgebieden 'Zwin en Zwinbosjes'" ten zuiden van de Internationale Dijk en ten oosten van de Hazegraspolderdijk en de Nieuwe Hazegraspolderdijk en dat het te ontpolderen deel van de Willem-Leopoldpolder omvat; dat het projectgebied van het landinrichtingsproject 'Zwinpolders' in een gebied ligt dat conform artikel 3.1.1 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting als open ruimte kan worden beschouwd aangezien:

- in het projectgebied de onbebouwde ruimte overweegt omdat er noch in het gewestplan 'Brugge-Oostkust', noch in het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur 'Zwinpolders'" noch in het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur 'Zwin en Zwinbosjes'" een bestemming opgenomen is die specifiek als doel heeft gegroepeerde bebouwing mogelijk te maken;

- de elementen van bebouwing die aanwezig zijn in het projectgebied, in essentie landbouwbedrijven of voormalige landbouwbedrijven zijn die als private woning gebruikt worden en die inherent zijn aan de open ruimte-bestemming landbouwgebied;

- de infrastructuur die aanwezig is in het gebied, aan de open ruimte gerelateerde infrastructuur is, zoals wegen, dijken en waterinfrastructuur;

Overwegende dat het volledige projectgebied een hoge beschermingsstatus heeft aangezien:

- een belangrijk deel van het projectgebied op het vlak van natuurbeleid beschermd is door de bestemming als natuurgebied of de aanduiding als Habitatrichtlijngebied of als Vogelrichtlijngebied;

- zo goed als het volledige projectgebied op het vlak van onroerend erfgoedbeleid beschermd is, enerzijds via de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen "Afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur 'Zwinpolders' en 'Zwin en Zwinbosjes'" en via:

- de aanduiding als beschermd landschap;
- de aanduiding van delen van het projectgebied als beschermd monument;
- de aanduiding van delen van het projectgebied als beschermd dorpsgezicht;

Overwegende dat er om de ontpoldering van de Willem-Leopoldpolder mogelijk te maken, met behoud van de toekomstmogelijkheden voor de landbouw in het projectgebied, maatregelen moeten worden genomen in het projectgebied; dat het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting instrumenten bevat inzake inrichting, beheer en verwerving; dat de meerwaarde van landinrichting gelegen is in de aanwezigheid van een gestructureerd overleg- en uitvoeringsmodel dat de maatregelen kan integreren en afstemmen; dat in het kader van landinrichting een lokale grondenbank kan worden opgezet om de grondverwervingen mogelijk te maken;

Overwegende dat het landinrichtingsproject 'Zwinpolders' voldoet aan het doel van landinrichting, vermeld in artikel 1.1.3 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting, omdat het de volgende doelstellingen heeft:

- het vrijwaren van de toekomstmogelijkheden van land- en tuinbouw in het projectgebied door het raamakkoord inzake het waterbeheer in een deel van de Oostkustpolder in functie van het duurzaam behoud en de uitbreiding van het Zwin als natuurlijk intertijdengebied uit te voeren;

- het verbeteren van de waterkwaliteit in het projectgebied;
- het ontwikkelen van de natuurwaarden in het gebied door gerichte aankoop en de inrichting van de in het gebied gelegen speciale beschermingszones met het oog op milderende maatregelen en instandhoudingsdoelstellingen;
- het ontwikkelen van een inrichtings-, beheer- en communicatievisie voor de erfgoed- en archeologische relicten in het projectgebied, meer specifiek voor de in het gebied aanwezige historische dijken, forten en het industrieel erfgoed. De visie moet ook passen in de ruimere context van communicatie en positionering van de Zwinstreek;
- het aanpassen van het recreatieve netwerk in het projectgebied aan de nieuwe mogelijkheden en opportuniteiten geboden door de ontwikkeling van het bezoekerscentrum "Het Zwin", de nieuwe internationale zeedijk, de mogelijkheid om een grensoverschrijdend wandelnetwerk op te zetten en de opwaardering van de site van het waterzuiveringsstation van Knokke-Heist;

Overwegende dat die doelstellingen zullen worden gerealiseerd door maatregelen die gericht zijn op:

- het behoud van de functies en de kwaliteiten van de ruimte door:
 - de ontwikkelingsmogelijkheden van de landbouw in het gebied te behouden door maatregelen te nemen om risico's op verzilting van grond- en oppervlaktewater tegen te gaan;
 - de erfgoedwaarden in het gebied te behouden;
 - de natuurwaarden in het gebied te behouden;
- het herstel van de functies en de kwaliteiten van de ruimte door:
 - de natuurwaarden in delen van het projectgebied te herstellen;
 - de erfgoedwaarden in delen van het projectgebied te herstellen;
 - de waterkwaliteit in het projectgebied te verbeteren;
- de ontwikkeling van de functies en de kwaliteiten van de ruimte door:
 - de mogelijkheden van efficiënt oppervlaktewaterbeheer in het projectgebied te verbeteren;
 - nieuwe natuur te ontwikkelen;
 - een grensoverschrijdend recreatief netwerk voor de Zwinstreek te ontwikkelen;
 - de erfgoedwaarden in het gebied zichtbaar te maken en erover te communiceren, gekoppeld aan een communicatie over het belang van erfgoed in het gebied;

Overwegende dat het landinrichtingsproject 'Zwinpolders' bijdraagt tot de realisatie van het beleid dat de Vlaamse Regering voert op het vlak van het behoud, de bescherming en de ontwikkeling van de functies en de kwaliteiten van de open ruimte, met name inzake:

- ruimtelijke ordening, doordat het de mogelijkheid biedt om de voor het projectgebied gemaakte keuzes met betrekking tot de afbakening van de natuurlijke en agrarische structuur, zoals opgenomen in de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen "Afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur 'Zwinpolders' en 'Zwin en Zwinbosjes'", te realiseren;
- integraal waterbeheer, doordat op een geïntegreerde wijze het oppervlaktewaterbeheer in het projectgebied geoptimaliseerd wordt en de risico's op verzilting van het grondwater vermeden worden;
- landbouw, door een goede oppervlakte- en grondwaterkwaliteit in het projectgebied te verzekeren en door een voldoende hoeveelheid kwaliteitsvol water aan te bieden om landbouw mogelijk te houden in het projectgebied;
- natuurbehoud, door in het projectgebied de doelstellingen opgenomen in de Habitat- en de Vogelrichtlijn, te realiseren;
- erfgoed, door het onroerend erfgoed in het projectgebied te beschermen, te ontwikkelen en te vrijwaren;
- archeologisch erfgoed, door het archeologisch erfgoed in het projectgebied te consolideren of zichtbaar te maken;
- toerisme en recreatie, door een kwaliteitsvol recreatief netwerk te ontwikkelen in het projectgebied, gericht op de Vlaamse kust en de Zwinstreek, met een grensoverschrijdende ambitie;

Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, gegeven op 29 maart 2016; ;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw;

Na beraadslaging,

Besluit :

Artikel 1. Het voorstel van landinrichtingsproject 'Zwinpolders', opgenomen in de bijlage die bij dit besluit is gevoegd, wordt goedgekeurd.

Het landinrichtingsproject 'Zwinpolders' wordt ingesteld.

Art. 2. De Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 22 april 2016.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

G. BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

J. SCHAUVLIEGE

Voorstel van landinrichtingsproject 'Zwinpolders' als vermeld in artikel 1

LANDINRICHTINGSPROJECT 'ZWIMPOLDERS'

a) Doelstellingen van het landinrichtingsproject 'Zwinpolders'

Het landinrichtingsproject 'Zwinpolders' heeft de volgende doelstellingen:

- het vrijwaren van de toekomstmogelijkheden van land- en tuinbouw in het projectgebied, door het raamakkoord inzake het waterbeheer in een deel van de Oostkustpolder in functie van het duurzaam behoud en de uitbreiding van het Zwin als natuurlijk intertijdengebied uit te voeren;
- het verbeteren van de waterkwaliteit in het projectgebied;
- het ontwikkelen van de natuurwaarden in het gebied door gerichte aankoop en de inrichting van de in het gebied gelegen speciale beschermingszones met het oog op de realisatie van milderende maatregelen en instandhoudingsdoelstellingen;
- het ontwikkelen van een inrichtings-, beheer- en communicatievisie voor de erfgoed- en archeologische relicten in het projectgebied, meer specifiek voor de in het gebied aanwezige historische dijken, forten en het industrieel erfgoed. De visie moet ook passen in de ruimere context van communicatie en positionering van de Zwinstreek;
- het aanpassen van het recreatieve netwerk in het projectgebied aan de nieuwe mogelijkheden en opportuniteiten geboden door de ontwikkeling van het bezoekerscentrum "Het Zwin", de nieuwe internationale zeedijk, de mogelijkheid om een grensoverschrijdend wandelnetwerk op te zetten en de opwaardering van de site van het waterzuiveringsstation van Knokke-Heist.

Die doelstellingen zullen worden gerealiseerd door maatregelen die gericht zijn op:

- het behoud van de functies en de kwaliteiten van de ruimte door:
 - de ontwikkelingsmogelijkheden van de landbouw in het gebied te behouden door maatregelen te nemen om risico's op verzilting van grond- en oppervlaktewater tegen te gaan;
 - de erfgoedwaarden in het gebied te behouden;
 - de natuurwaarden in het gebied te behouden;
- het herstel van de functies en de kwaliteiten van de ruimte door:
 - de natuurwaarden in delen van het projectgebied te herstellen;
 - de erfgoedwaarden in delen van het projectgebied te herstellen;
 - de waterkwaliteit in het projectgebied te verbeteren;
- de ontwikkeling van de functies en de kwaliteiten van de ruimte door:
 - de mogelijkheden van efficiënt oppervlaktewaterbeheer in het projectgebied te verbeteren;
 - nieuwe natuur te ontwikkelen;
 - een grensoverschrijdend recreatief netwerk voor de Zwinstreek te ontwikkelen;
 - de erfgoedwaarden in het gebied zichtbaar te maken en te communiceren, gekoppeld aan een communicatie over het belang van erfgoed in het gebied.

b) Gebiedsafbakening van het landinrichtingsproject 'Zwinpolders'

De projectperimeter van het landinrichtingsproject 'Zwinpolders' omvat de projectperimeter van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur – regio Kust-Polders-Westhoek – landbouw-, natuur- en bosgebieden 'Zwinpolders'", aangevuld met het deel van de projectperimeter van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur – regio Kust-Polders-Westhoek – landbouw-, natuur- en bosgebieden 'Zwin en Zwinbosjes'" ten zuiden van de Internationale Dijk en ten oosten van de Hazegraspolderdijk en de Nieuwe Hazegraspolderdijk, en het te ontpolderen deel van de Willem-Leopoldpolder.

De projectperimeter van het landinrichtingsproject 'Zwinpolders' is weergegeven op kaart 1 van het rapport van het onderzoek naar de opportuniteit en de haalbaarheid van het landinrichtingsproject 'Zwinpolders'.

c) Niet-limitatief overzicht van de partners die betrokken zijn bij de uitvoering van het landinrichtingsproject 'Zwinpolders'

Om het landinrichtingsproject 'Zwinpolders' te kunnen uitvoeren zullen zeker de volgende partners betrokken moeten worden bij de opmaak en de uitvoering ervan:

- het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust, als verantwoordelijke voor de realisatie van de nieuwe internationale zeedijk en als financierende partner voor de nodige maatregelen om verzilting tegen te gaan;
- het Agentschap voor Natuur en Bos, als verantwoordelijke voor de inrichting en het beheer van de groengebieden, aangeduid in de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen "Afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur 'Zwinpolders' en 'Zwin en Zwinbosjes'", als verantwoordelijke voor de uitvoering van de instandhoudingsdoelstellingen in het projectgebied en als financierende partner voor de nodige maatregelen om verzilting tegen te gaan;
- de Vlaamse Milieumaatschappij, als verantwoordelijke voor het beheer en de inrichting van de waterlopen van de eerste categorie in het projectgebied;
- het Agentschap Onroerend Erfgoed, als verantwoordelijke voor de bescherming, het beheer en de ontwikkeling van erfgoed-, landschaps- en archeologische waarden in het projectgebied;
- het Departement Landbouw en Visserij, als verantwoordelijke voor de uitvoering van het landbouwbeleid;
- de provincie West-Vlaanderen, als verantwoordelijke voor het beheer van de waterlopen van de tweede categorie en lager in het gebied, als verantwoordelijke voor de realisatie van het bezoekerscentrum het Zwin, als initiatiefnemer van het dijkenplan en als verantwoordelijke voor de uitwerking van het gebiedsgerichte plattelandsbeleid;
- de gemeente Knokke-Heist, als verantwoordelijke voor het gemeentelijke openbaar domein in het projectgebied, als initiatiefnemer voor de opwaardering van het industrieel erfgoed van de site van het waterzuiveringsstation van Knokke en als medefinancier van de uitvoering van het raamakkoord van 2 juni 2014 inzake het waterbeheer in een deel van de Oostkustpolder in functie van het duurzame behoud en de uitbreiding van het Zwin als natuurlijk intertijdengebied;

- het autonoom provinciebedrijf Westtoer, als verantwoordelijke voor de uitbouw van het toeristische-recreatieve netwerk in de provincie West-Vlaanderen;

- de Oostkustpolder, als beheerder van de waterlopen en een belangrijk deel van de historische dijken in het projectgebied.

d) Raming van de kosten van het landinrichtingsproject 'Zwinpolders', indicatie van de wijze van financiering van het landinrichtingsproject, en raming van de subsidies voor landinrichting die vermoedelijk uitgekeerd zullen worden voor het landinrichtingsproject en voor uitvoeringsinitiatieven als vermeld in artikel 3.4.2 van het voormelde decreet

	totaal	subsidie landinrichting	aandeel partner	
	euro	%	euro	%
uitvoering raamakkoord Zwinuitbreiding				
TOTAAL	5.097.500	21%	1.048.750	79%
verbetering waterkwaliteit				
TOTAAL	niet te ramen	0%	0	100%
natuurherstel				
TOTAAL	2.222.500	12%	271.000	88%
erfgoed en archeologische relictten (*)				
TOTAAL	2.715.000	15%	410.000	85%
utilitair-recreatieve verbindingen en bezoekersonthaal				
TOTAAL	1.020.000	65%	660.000	35%
uitvoeringsinitiatieven verbreding, diversificatie of omschakeling landbouw				
TOTAAL	200.000	50%	100.000	50%
TOTAAL	11.255.000	22%	2.489.750	78%

(*) De werken aan de Hollandstelling, de Cantelmolinie, de historische dijken en het Hazegrasfort worden pas uitgevoerd en de vergoeding voor het beheer van de historische dijken wordt pas uitgekeerd na de opmaak en de goedkeuring van een beheerplan voor de beschermde landschappen Hazegraspolder, Graaf-Jansdijk en Cantelmolinie en de beschermde monumenten waterzuiveringsstation en site Oud Fort Isabella en Hazegrasfort.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van 22 april 2016 tot goedkeuring en instelling van het landinrichtingsproject 'Zwinpolders'.

Brussel, 22 april 2016.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

G. BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

J. SCHAUVLIEGE